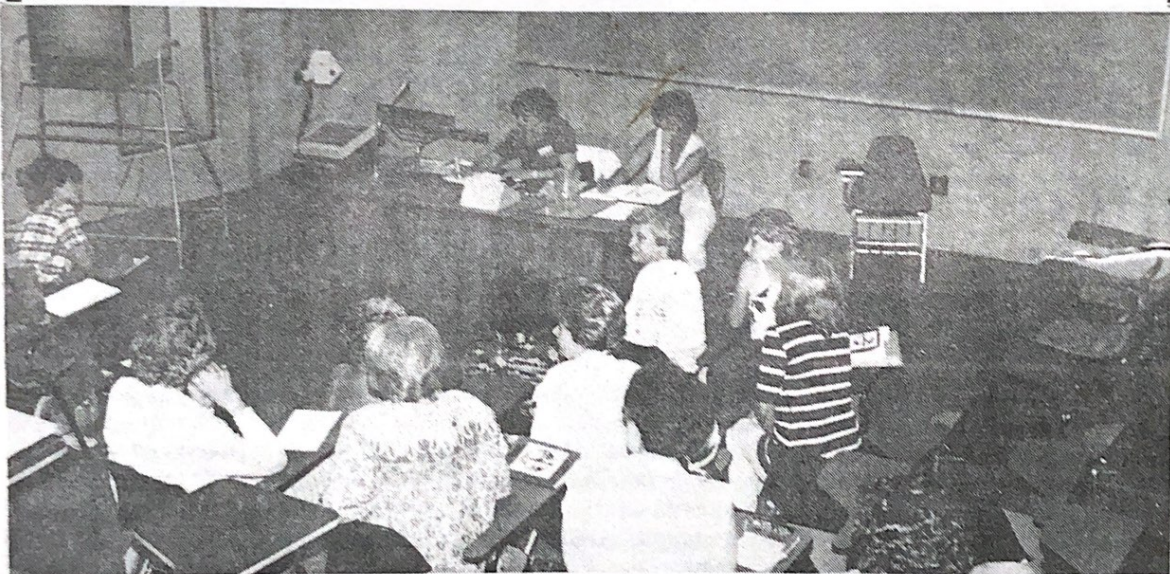


# La Espero

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

Nro 7/1984 ★ Kr 8,50

## Virina agado dum 69-a UK en Vankuvero



*69-a UK Vankuvero Komisiono Virina Agado  
Märtha Andreasson kaj Anita Lindblom gvidis la kunsidon*

**EL LA ENHAVO:**

**RAPORTOJ DE UE-KONGRESO EN VANKUVERO**

**LA LABORPLANO DE SEF 1984/1985**

**SEJU – NOVA ESTRARO**

## Esperantoförbundet

Adress: EsperantoCentro,  
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm,  
Telefon: 08-11 74 34.

EsperantoCentro är öppet  
måndag-torsdag kl. 17-19.

Postgiro: 20 12-3, Esperanto-  
förbundet.

### Medlemsavgift:

Direktansluten medlem 65 kr,  
ungdomsmedlem t.o.m. 20 år 35 kr,  
familjemedlem (utan tidning) 25 kr.

Prenumerationsavgift för *La Espero*  
ingår i medlemsavgiften.

Medlemmar under 30 år får dessutom  
ungdomsförbundet SEJUs blad *ktp*.

## SEF:s styrelse

Ordförande: Roland Lindblom  
tel. 08-777 41 75,

Sekreterare: Anita Lindblom  
tel. 08-773 40 24,

Kassör: Karin Lindquist  
tel. 0589-155 31,

Märtha Andreasson, Niklas  
Gustafsson, Kerstin Rohdin,  
Birger Vigen.

### Suppleanter:

Ingemar Nordin, Åke Rohdin.

## La Espero

Organ för Svenska  
Esperantoförbundet.

Adress: EsperantoCentro,  
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm.

Ansvarig utgivare: Bertil Åkerberg.

### Redaktion:

Karin Lindquist (huvudansvarig)  
Vasagatan 8C, 732 00 Arboga,  
tel. 0589-155 31.

Ulf Ribers, Norra Freberga,  
591 90 Motala, tel. 0141-220 35.

Bertil Danielsson (layout)  
Årjäng, tel. 0573-105 69.

### Fotosats och tryck:

EsperantoCentro, Stockholm 1984

Manuskript sändes en månad före  
utgivningsdatum till  
Karin Lindquist (adress se ovan).

## Esperantoförlaget

### Postadress:

Box 7502, 200 42 Malmö.

### Besöksadress:

Möllevångsgatan 20 B.

Öppettider: 1 sept.-15 maj:

onsdagar 10-11, torsdagar 17-18.

Skriftliga beställningar expedieras  
hela året, även under sommaren.

Telefon: 040-12 20 29.

Postgiro: 578-5.

Expedition: Wivi Nilsson.

Styrelsens ordförande:

Anita Lindblom.



## Styrelsen rapporterar

### Anställda på Esperantocentro

Styrelsen hade 2-dagars sammanträde den 1-2 september. Ärendeli-  
stan var lång. Ett av dem var anställning av Roy Auer på heltid på  
EC. Presentationen av honom finns på annan plats i tidningen. Det  
blir en betydlig lättad för många ideellt arbetande på EC. Dessutom  
räknar vi med att effektivare kunna arbeta med olika marknads-  
föringsåtgärder bl a nu inför 100-årsjubileet.

### Verksamhetsplanering 1984/1985

Styrelsen har gjort upp en arbetsplan för verksamhetsåren  
1984/1985, vilket upptar bl a följande:

- \* ny affisch
- \* hjälpmedel för utställningar
- \* nya broschyrer
- \* korrespondenskurs
- \* "nyckeln" - beräknas utkomma i början av 1985
- \* kurs i argumentation (har ägt rum 22-23 september)
- \* medlemsfrämjande åtgärder

### Årskongresser 1985-1987

Styrelsen har redan nu beslutat SEF:s årskongresser fram till jubile-  
umsåret:

1985 i Helsingborg Kristi Himmelfärdshelgen 16-19 maj

1986 i Örebro veckan före Kristi Himmelfärdshelgen 3-4 maj

1987 i Stockholm Påskhelgen 17-19 april

### 100-årsjubileet

Det är viktigt att esperantorörelsen utnyttjar jubileet för att mark-  
nadsföra sig. Så måste vi också göra i Sverige. Det är Birger Vigen  
som är samordnare av "jubileumsaktiviteter" och han är naturligtvis  
mycket angelägen om att alla med idéer och förslag och inte minst alla  
som har möjlighet att konkret hjälpa till hör av sig till honom. Det  
beslöts på sammanträdet att han den 29 september skulle samla en li-  
ten grupp esperantister som skulle ha ett förberedande diskussions-  
sammanträde.

### SEF:s arbetsorganisation

Styrelsen har beslutat om en ny arbetsorganisation. Arbetsuppgift-

forts. sid.98

LA ESPERO NR 8/1984

UTGIVNINGSDATUM 1 DECEMBER

MANUSSTOPP 1 NOVEMBER

FEBRUARINUMRET 1985 BLIR ETT

TEMANUMMER OM U N G D O M.

Temainriktat material emotses!

Manusstopp den 1 februari.

## INNEHÅLL/ENHAVO

- 96 SEF-organisation  
Okcidenta vojaĝo
- 97 Liten kongress  
- Stort land
- 98 Virina agado dum  
69-a UK
- 99 Anställd på EC  
'Roy'  
Gör din stämma  
hörd
- 100 Postkongresa  
vojaĝo en BK
- 101 Popola muziko  
Löneinsamling
- 102 Portreto de hono-  
ra membro(daŭr.)
- 103 Ekskurso al Tal-  
lin-Leningrad  
Esperantostämplr
- 104 Internacia kom-  
putado 3/1984  
Ivò Lapenna 75år
- 105 Monato har räd-  
dats  
Klubo 100-jaroj  
Klubo cent
- 106 Tra la lando
- 108 Faktoj kaj  
Fantazioj  
ILEI

## LA PREZIDANTO

La universalaj kongresoj kutime stimulas la partoprenantojn promesi al si mem fari ion por la disvastigo de esperanto. Hejmenvenintaj la partoprenintoj komencas plani kaj pretas asigni tempon por la aŭtuna laboro en kluboj, en kursoj. Pastintjare en Budapeŝt partoprenis ĉ 120 svedoj, ĉijare en Vankuvero estis nur 15. Kun tiuj ciferoj antaŭ la okuloj mi vere esperas ke troviĝas aliaj aferoj kiuj efikas stimule.

### PEKINO 1986

Estas decidite ke la monda kongreso 1986, post malpli ol du jaroj, okazos en Pekino. Mi scias ke multaj svedoj volas viziti Ĉinion kaj mi kredas ke multaj el ili volus lerni esperanton por havi eblecon interbabili kun ĉinoj. La kombio ĉina vojaĝo kaj esperanto devus esti alloga propono kiam homoj pripensas studobjektojn.

### SEJU

La estraro de SEF kunsidis la unuan kaj duan de septembro kaj pritraktis multajn punktojn. Unu tre grava punkto estis la evolueblecoj en nia junulara sekcio SEJU. Estas grave analizi la situacion hodiaŭ kaj trovi la kaŭzojn de la fakto ke multaj gejunuloj ekinteresiĝas por esperanto sed ne fariĝas membroj. Se ni rigardas la nunan situacion en la SEF-estraro ni povas konstati, ke la divido de nia lando en regionojn kaj, ke ĉiu estrarano respondecas pri sia regiono, funkcias pli bone de jaro al jaro. Ŝajnas al mi saĝe se la estraranoj de SEJU povus fari la saman dividon kaj sistemon kaj ke ni klopu paralele en kunlaboro konstrui reton de lokaj aktivuloj ĉie en la lando.

### MÄRTHA PREPARAS KURSON

Kiam mi de tempo al tempo telefone serĉas la estraranon Märtha Andreasson, respondecas pri la okcidenta regiono, plej ofte "iu viro" respondas ke ŝi esperanto-kunsidas. Märtha nun preparas kurson, tutsemajnan, en Nordiska folkhögskolan en Kungälv. Tion ŝi faras en tre bona kunlaboro kun la rektoro de la lernejo. Se tiu kurso sukcesos ni certe ricevos pluan helpon kaj veran subtenon de la rektoro por novaj aranĝoj. Mi petas vin telefoni al Märtha por demandi pri kursarango.

### FINVORTOJ

Fine mi volas atentigu ke kelkaj membroj afable donacas sian tempon por helpi rekte al la estraro. Estu certa ke ne mankas ideoj por nia laboro, sed tempo. Komprenu ke ni aktivuloj ofte faras temporaban tedan laboron. Antaŭ kelkaj tagoj mi estis en Londono kaj vizitis la esperanto-centron kie prezidanto Robert Haddon, de brita esperanto-junularo, kunmetis la paĝojn de la bulteno "Saluton". Ni povis interkonstati ke esperantolaboro estas teda paperlaboro.

Nia kara esperantokolego Henry Thomander ofte venas al Stockholmo el Nyköping por helpi - donaci sian tempon. El Örebro venis Melitta Dörr kaj restis ĉe Esperanto-Centro plurajn tagojn. Koran dankon - tia helpo estas valora kaj kondukas antaŭen.

**Roland Lindblom**

## Svenska Esperantoförbundet — organisation

STYRELSEN	VERKSAMHETEN - KOMMITTEER OCH ENSKILDA	VERKSAMHETEN KOMMITTEER OCH ENSKILDA
ROLAND LINDBLOM ordförande UEA-info	KANSLI Anita Lindblom, huvudansvarig Ingemar Nordin Anställd medl. i Stockholms Esp.klubb	SEF:S ÅRSKONGRESS Märtha Andréasson Karin Lindquist (ekon.) LKK
ANITA LINDBLOM sekreterare	INFORMATION - MASSMEDIA Anita Lindblom	ESPERANTOJUBILEUM 1987 Birger Viggen
KARIN LINDQUIST kassör	LA ESPERO Karin Lindquist, huvudansvarig Ulf Ribers	VERKSAMHETSUTVECKLING Åke Rohdin, sammankallande Bernt Lindquist i samarbete med Birger Viggen
MÄRTHA ANDRÉASSON vice ordförande	Bertil Danielsson, layout + sättare, tryckare, färdigst. distributör	KONTAKT MED OCH INFORMATION TILL BIBLIOTEKEN Kerstin Rohdin
NIKLAS GUSTAFSSON ledamot	UTBILDNING I SAMARBETE MED ILEI Kerstin Rohdin, sammankallande Märtha Andréasson Ingemar Nordin	REGIONSANSVARIGA Anita Lindblom Kerstin Rohdin Linnea Edsenius Lisbet Andreasson Märtha Andréasson Ingemar Nordin Birger Viggen Niklas Gustafsson
KERSTIN ROHDIN ledamot	FÖRELÄSNINGSTURNÉER - RESOR Kerstin Rohdin	UEA-MEDLEMMAR OCH UK-AVGIFTER Asta Schaedel
BIRGER VIGGEN ledamot	MEDLEMSFRÅGOR Regionsansvariga	SVENSKA ESPERANTOINSTITUTET utses på SEF:s årskongress
INGEMAR NORDIN suppleant	TRYCKSAKSFRAMSTÄLLNING ej utsedd	
ÅKE ROHDIN suppleant		

### Okcidenta vojaĝo

La kongreso en Kanado ne altiris multajn svedojn, bedaŭrinde. Sed malgranda aro spite al la longa vojaĝo kolektiĝis ĉe la bela urbo Vankuvero. Ankaŭ se nur deko, ni laŭ pluraj diversaj vojoj atingis la celon. Mi volas iomete rakonti pri la travivaĵoj de la grupo kiu konsistigis la SEF-vojaĝ-grupon.

La vojaĝo estis trankvila kaj sensensacia ĝis kiam ni post la filmprezentado en la flugmaŝino forprenis la kurtenojn. Tiuj kiuj povsi antingi fenestron povis ĝui la okulfrapan panoramon. Sub ni

estis grandegaj glaciblokoj, la sunradioj jen tie jen ĉi-tie kreis fajretojn kiam spegulitaj. Iom for la bordo de Grenlando fiksitis nian pozicion. Sekvis la tundro kaj la grandaj arbaroj, la regule konstruitaj vilaĝoj kaj urboj, la rok-montaro kaj, jen, Vankuvero — vasta kaj regula.

Post longa kaj tre bezonata dormo ni luis aŭton por ekskursoj. Komprenoble la montoj kiuj ĉirkaŭas la urbon allogis. Post ape-naŭ horo ni trovis nin sur la monto Seymor norde de la urbo, grim pantaj en la neĝo. Varmaj ventoj ĉirkaŭblovis la kapojn, dum someraj ŝuoj glitis sur la ne-

ĝo. Jen unua rava travivaĵo, kiun sekvis pluraj: sed ne eblas tro detale priskribiilin ĉi-tie.

Oni nomas Britan Kolombion Belega. Kolombio, kaj certe troviĝas kialoj. Laŭ bonaj vojoj supren-malsupren ni veturis. Kelkfoje spirhaltigaj panoramoj iom mutigis nin, sed ofte oni aŭdis kiel ĉe difektita disko: vidu la belan rivereton! Kia bela monto! Kia belaga... Kelkaj bildoj verŝajne longe restos en la memoro: tirboato kun granda aro da trunkego laŭ rivero, sunbrilo sur la nega montpinto, aŭtoj heltantaj por lasi piedeirantojn transpasi la vojon, ĉiam helpemaj homoj.

Anita Lindblom

# Liten kongress – Stort land



Årets Universala Kongreso fick 802 anmälningar, vilket ser ynkligt ut i jämförelse med förra årets 4832 i Budapest. Stora kongresser väcker naturligtvis stort intresse, men i ett land som aldrig haft någon esperantokongress kan även en liten församling väcka nyfikenhet hos massmedia. Det blev ganska många tidningsartiklar och radiointervjuer.

Invigningen blev ganska imponerande med tal av provinschefen R. Rogers. Vancouver har inga ambassader men ett antal konsulat. Av dessa var 22 representerade och samtliga var uppe i talarstolen för att säga något. Från svenska konsulatet fick vi svenskar nöjet att se Bjarne Jacobsson, som tycktes finna tillställningen mycket intressant. USA's konsul gratulerade kongressen till att en måndag förmiddag kunna locka till sig så många konsulatrepresentanter.

Om Kanadas interna språkproblem hölls ett föredrag av landets främste kännare på området professor Yalden.

Ett annat nämnvärt inslag i invigningen var pianospel av en

enormt skicklig konsertpianist med iranskt-italienskt ursprung. Kvinnan ifråga råkade vara på semester vid universitetet och någon råkade komma i kontakt med henne. Hon blev mycket intresserad av kongressen och avstod helt från arvode för sin medverkan.

La kombitato, UEA's beslutande församling, satt som vanligt i många timmars förhandlingar. Naturligtvis diskuterades var kommande kongresser skall hållas. Beslutet om Peking 1986, togs av styrelsen i maj, men förhandlingarna med Polen om 1987 i Warszawa har ännu inte lett till definitivt beslut även om allt talar för att 100-årsjubileet "måste" hållas där.

Australiens esperantister ligger hårt på att få kongressen 1988 i Brisbane. Om de kan uppfylla vissa viktiga ekonomiska krav kan det mycket väl hända att vi europeer får packa stora väskan igen.

Och sedan? Kongress i Afrika? Tibor Sekelj pläderade för nödvändigheten att hålla kongress i ett afrikanskt land, ett förslag som fick stöd från många.

Direkt medlemskap i UEA kan sägas vara en självklarhet för varje esperantist, men det där med avgifter lägger vissa hinder ivägen. Nu behandlades ett nytt för-

slag som går ut på att föra in en ny kategori, som skall bli särskilt billig. Givetvis får man inte årsbok och tidningen Esperanto för en avgift som för svenskens del skulle röra sig om 40-50 kr, men det är tänkt att bli en skrift om UEA och organisationen samt 1 ex under året av Esperanto-Revuo. För årsboken blir det tilläggsavgift, likaså för tidningen.

Inga beslut fattades om nya avgifter eftersom ingen kände sig färdig att fatta beslut i frågan utan längre övervägande. Bakom förslaget om en kategori med låg avgift ligger förhoppningar om att antalet direkta medlemmar skall skjuta i höjden inför 100-årsjubileet.

Sovjets esperantoförbund hade tidigare sänt begäran om medlemskap i UEA men frågan kunde ej behandlas eftersom inga representanter kom till Vancouver. Förbundet hade reagerat negativt på en artikel i tidningen Esperanto och begärde en förklaring av UEA's styrelse för att på nytt söka inträde.

Antalet föreläsningar inom IKU (Internacia Kongresa Universitato) var färre än vanligt av ekonomiska och därmed förståeliga skäl. Ett föredrag, som blev mycket uppskattat av språkintresserade esperantister, hölls av kinesen Chen Yuan om Kinas skrivsystem. Chen Yuan är en viktig och känd person i Kina eftersom han leder arbetet av en kinesisk Akademiens ordbok.

Jadwiga Gybezunska väckte som vanligt beundran för sin talang att skriva teaterstycken och framföra dem. De båda aftnarna

forts. →

*Invigningen måndagen den 23 juli 1984. 22 konsulat representerade. På podiet fanns kongressens protektanto vic-reĝa provinestro British Columbio Robert G Roberts.*



# Virina agado dum 69-a UK en Vankuvero

Okazis du kunsidoj dum la kongresa semajno – unu komisiona laborkunsido, kie ni diskutis kaj planis la publikan kunsidon kaj diversajn proponojn por VIRINA AGADO dum la venonta jaro kaj unu publika kunsido. Tie partoprenis 40-o da personoj.

## LA KOMISIONO VIRINA AGADO RESTOS!

En la dua kunsido ni unue aŭdis raportojn pri Virina Agado de diversaj landoj. Raportoj venis de Bulgario, Usono, Norvegio, Japa-

med Naciavespero och Internacia vespero blev på blandat gott och ont. Det fanns inslag som bejublares men det fanns även bidrag som fick folk att önska sig ut i den sköna sommarkvällen på promenad i de vackra omgivningarna kring det stora universitetsområdet.

De 15 svenska deltagarna hängde inte ihop som en färdgrupp utan var uppdelade på flera. Anita Lindblom, som ledde de få som anmälde sig till SEF:s resa fick minst en gång i ordets konkreta betydelse leda en deltagare när det visade sig vara tjocka lager av snö på väg till en liten skogssjö. Den ledda var Edla Nilsson (81) från Malmberget, som trots relativt hög ålder ofta ger sig ut på långresor. Bertil Bengtsson från Hallsberg kunde i egenskap av gammal brottare klara sig utan fall, men Nils Johansson från Stockholm med 31 kongresser på nacken, trillade omkull så snön stänkte. Gruppen fick uppleva en hel del intressant under utflyktsveckan i den otroligt vackra naturen i Brittiska Kolumbia.

Nästa år bör vi bli avsevärt fler när vi skall kongressa i Augsburg, 3-10 augusti.

**Roland Lindblom**

nio kaj Svedio. Poste ni diskutis la estontan laboron de KVA. Ĉar la komisiono estis starigita antaŭ nia komisiono ĉesu. Sed la ĉeestantoj unuanime decidis proponi al la komitato, ke la KVA daŭrigu sian laboron. Tio ankaŭ estis poste decido en la komitato, malgraŭ grumbloj de kelkaj virinoj en la komitato.

## INFORMILO ESTAS PROBLEMO!

Ĉar nun estas malfacile kunteni la kunlaborantan reton pro manko de propra bulteno la publika kunsido proponis, ke ni petu rekonan rubrikon en "Esperanto" por Virina Agado, kiun ni povus uzi por raportoj, artikoloj aŭ sciigoj temante nian agadon. Sed tion ne volis la komitato kaj en tiu decido tre aktivaj ankaŭ nun estis samaj komitatanoj. Ili tamen ne ĉe-

stis la virinan kunsidon kaj aŭskultis la debaton pri la bezono pri rekona rubriko en "Esperanto" ĝis eblos havi propran bultenon.

## KURSO EN LA KONGRESO EN AUGSBURGO

Laŭ deziro de la virina kunsido la komitato decidis ke KVA aranĝos venontjare dum la kongreso en Augsburg kurson en ARGUMENTADO KAJ PAROLADO. Tiu kurso ankaŭ estos malfermita por viroj, se iuj deziras partopreni.

## REPREZENTANTO ĈE VIRINA MONDKONFERENCO DE UN

Se eblos ni havu reprezentanton por KVA ĉe la Virina Mondkonferenco de UN en Nairobi en julio 1985 kaj ankaŭ ĉe la prepara konferenco en Vieno ĉioktobron.

## KIUJ APARTENAS EN LA KOMISIONO DE VA?

En la komisiono nun estas Anna Amblès, Francio, Maria Pontika, Greklando, Linnea Edsenius, Anita Lindblom kaj mi el Svedio.

**Raportis: Märtha Andreasson**

forts. fr. sid. 94

erna blir fler och fler för styrelseledamöterna. Styrelsen beslöt för några år sedan att styrelseledamöterna skulle ansvara för var sin region (undantag är Skåne, som redan hade ett fungerande distrikt och Småland, där Linnea Edsenius är ansvarig och blev vald till detta då hon var ledamot i styrelsen). Det har visat sig mycket positivt med en sådan samordnare, men det för också med sig mycket arbete för den ansvarige.

Redaktörskapet av la Espero ligger på Karin Lindquist och huvudansvaret för EC på Anita Lindblom. Vi har 100-års jubileet att planera för, ansvaret härför har Birger Vigen och som ni vet är Roland Lindblom också ledamot i UEA:s styrelse. Allt detta gjorde att de behövdes en bestämdare arbetsfördelning och hjälp av flera esperantister.

Av den anledningen fick Ingemar Nordin och Karin Lindquist till uppgift att arbeta fram en organisationsplan. Se annan plats i tidningen.

Man har också gjort "arbetsbeskrivning" för varje styrelseledamot/funktion, vilket gör det lättare både för respektive ledamot och för valberedningen när den skall beskriva uppgifterna för en presumtiv styrelseledamot.

Vi har inte "tillsatt" alla kommittéledamöterna ännu och där vill vi ha hjälp! Känner just du som läser detta nu, att du skulle vilja hjälpa till inom något särskilt område eller har du kanske några yrkeskunskaper, som kunde vara till nytta för Esperanto hör av dig! Du skall veta att du är mycket välkommen.

**Rapportör: Karin Lindquist**

## ”Gör din stämma hörd”

SEF börjar nu planera inför Esperantos 100-årsjubileum. Det är viktigt att E-rörelsen utnyttjar detta jubileum för att marknadsföra sig på olika sätt, bl a genom att ”göra sin stämma hörd”.

Den 22-23 sept. hölls den första sk ”pilotkurs” i Örebro just med syfte att lära deltagarna hur man på bästa sätt får ut budskapet – Esperanto som allas andra språk.

Det är nu dessa deltagares – 14 st representerande alla regionerna – uppgift att i sina respektive regioner göra (leda) liknande kurser för esperantister ute i klubbarna, som i sin tur skall ut och intressera andra människor för det internationella språket.

Kursledare var Christian Schöner i Verbal Kommunikation Ab och kursen anordnades i samarbete med Medborgarskolans Bergslagsdistrikt.

Christian var en god handledare som höll deltagarnas intresse levande. Men han hade läroaktiga och intresserade elever också. Det kom till synes i slutproven, hemläxan från lördag till söndag, som bestod i att hålla tiominuters föredrag upplagda efter första dagens ”testframträdande” och meddelade lärdomar om hur man lägger upp, inleder och strukturerar vad man vill ha sagt för att det skall bli hörvärt.

I de mest skilda ämnen hölls det eldiga apeller, utformade kanske i sena kvällstimmar ute i förläggningen hos Kerstin i Ålsta som fötillsammans med Karin i Arboga, stod för handgripliga detaljer såsom föreläsning, mat och kaffe mm.

Särskilt glädjande, tycker jag, var ungdomarnas friska och framåtagerande. De blir säkert den tillgång som de bör vara och som behövs för esperantos framtid. De propagerade för esperanto förstås men även för kontaktlinser, datasystem och Miljöpar-

## Anställd på Esperantocentro

Från oktober har vi anställd tjänsteman på heltid på EC och det ser vi som en mycket stora tillgång för esperantorörelsen i Sverige. Det kommer att underlätta mycket för de hårt ansträngda ideella krafterna i Stockholm. Vi hälsar därför Roy Auer varmt välkommen till oss. Här nedan berättar han lite om sig själv och som ni kan konstatera efter att ha läst om honom är han rätt person för oss!



### Robert Auer (Men kallas allmänt för 'Roy')

Född den 5 mars 1938 i Wurzen, nära Leipzig, i Tyskland av tysk/fransk far och rysk mor. Min far var författare och min mor balettdansös. Mors familj lämnade St Petersburg i samband med revolutionen 1917 och hamnade via Finland så småningom i Paris. Min far dödades 1942 i Plötzensee för anti-nazistisk verksamhet.

Jag själv flydde tillsammans med min mor 1947 genom den sk järnridån ut ur det som hade blivit Östtyskland, först till Finland, för att därefter flytta till Frankrike. Jag har gått i skolor i Tyskland, Finland, (folkskola) i en rysk/fransk klosterskola i Meudon och rysk/fransk kadettskola i Versailles, samt genomgått realskola i Stockholm. Till Sverige kom jag 1950.

Jag har sedan 1955 arbetat i nöjesbranschen och drivit ett flertal egna diskotek, nattklubbar och dansställen. Att jag nu vill byta sysselsättning beror på min diabetes som kräver en mera stillsam och regelbunden livsföring.

Mina intressen och hobbies är bland andra medelhavshistoria, litteratur, religionsfilosofi, humaniora, astronomi, fotografering och matlagning.

När jag bland andra arbeten på Arbetsförmedlingen blev erbjuden detta hos Esperanto-förbundet, visste jag genast att det var något som jag gärna ville ägna mina krafter åt: jag har länge varit medveten om att en av de största anledningarna till missförstånd och stridigheter här på jorden mycket beror på bristande förmåga till kommunikation människor emellan. Arbetet an knyter också till mina språkintressen (och mitt intresse för etymologi), och jag tror mig inte ha några större svårigheter med det rent praktiska, då jag genom mina egna företag är van vid administration och planering. Under alla de år jag arbetade i nöjesbranschen har jag också fått lära mig allt mellan himmel och jord – när man driver ett nöjesetablissemang kommer man i kontakt med många olika arbetsområden samt får lära sig att klara uppgifter av skilda slag.

tiet. Den dag detta parti bildar regering förväntar det åtminstone inte mig om Lena Månson i Stockholm finns på en framskjuten plats. Hon visade sig vara en god förespråkare för partiets idéer i varje fall.

Detta sagt utan att förringa andras insatser. Alla deltagarna fick godkänt och snudd på beröm

från kursledaren som av Kerstin Rhodin slutligen avtäckades med skriften ”Språk och Makt”.

Nu gäller det alltså fortsättningen. Ett positivt resultat av den hoppas vi skall kunna avläsas då ”vårt språk” om tre år fyller 100.

Bertil D.

# POSTKONGRESA VOJAĜO EN BRITA KOLOMBIO

Post tre enhavoriĉa kongresa semajno en Vankuvero, mi kune kun 80-o da aliaj scivolemaj kongresanoj komencis semajnan rondvojaĝon, kiu kondukis nin al la limo de Alaska norde, trans la landon al Roka Montaro kaj reen al Vankuvero.

## MANKIS KANADA INFORMANTO

Ni multon vidis dum la vojaĝo, sed pro manko de kanada gvidanto ni ricevis tro mulmulte da informoj pri la lando mem, pri la socia vivo, pri la praloĝantoj — la indianoj, pri kutimoj k.t.p. La gvidanto en nia aŭtobuso estis Anne Whittaker el Portlando en Usono. Ŝi, per helpo de turistbroŝuroj, donis al ni informojn pri la diversaj lokoj, kiujn ni vizitis aŭ trapasis. Sed ordinare gvidanto rakontas multe pli ol kio staras en broŝuro.

## UNUE AL LA NORDO

De la kongresejo en la universitato de Brita Kolombio en Vankuvero ni veturis tra la urbo al la Insulo Vankuvero. La vetero estis bela kaj ankaŭ la naturo. La nokton ni pasigis en la norda pinto de la insulo en Port Hardy. La postan tagon ni jam antaŭ la sesa matene estis vekataj por ĝustatempe atingi la pramŝipon, kiu kondukis nin al Prince Rupert ĉe la limo de Alaska. La tutan tagon ni veturis sur la Pacifika Maro, kiu estis tute trankvila. La sipveturo donis al ni multajn belajn vidaĵojn, treege bela arkipelago estis. Sed estis iom tro longa veturo. Posttagmeze oni preskaŭ ne vidis la belajojn kaj kiam ni finfine, je 23a horo vespere atingis la fincelon, Prince Rupert, ĉiuj estis kontentaj, sed lacaj.

## ORIENTEN AL ROKA MONTARO

La sekvan tagon ni veturis tra arbara regiono. En grandaj regionoj la arbaro ŝajnis tute detruita, nudaj grizaj pintoj estis videblaj ĉie. Poste ni eksciis, ke okazis arbara fajro antaŭ iom da jaroj kaj estas restaĵo de tiu. Se estas ĝuste devus esti treege granda fajro, aŭ pluraj fajroj ĉar ĉie laŭ la vojo dum la tuta tago estis videblaj tiuj sekaj pintoj. Ankaŭ estis multaj arboj, speciale abioj, kiuj ŝajnis malsanaj — la tuta arbo estis bruna aŭ duone bruna, kelkfoje oni sentis preskaŭ deprimiĝon rigardante la multajn mortajn arbojn.

Ni haltis ĉe indiana vilaĝo K'san, kie ni manĝis rostitan salmon. Estis indiana rezervato, kie oni konstruis domojn laŭ origina formo por indianapor ekspozicia do. Ankaŭ nun mankis persono, kiu povis vere rakonti pri la loko kaj pri la situcio por la nuntempaj indianoj.

Estis ankaŭ nun longa tago, ĉar jam estis malfrue kiam ni alvenis al Prince George.

## BELEGA ROKA MONTARO

La naturo ĉirkaŭ Jasper, Banff kaj Kelowna, kie ni restis tri tagojn estis mirinda. Ni vizitis la belajn lagojn Maligne kaj Louise, veturis kun neĝveturilo sur la glaciomaso Athabaska, vizitis la akvofalojn en Sunwapta Falls kaj Bridal Veil, admiris la multajn neĝokovritajn rokojn kaj ĝuis la vesperajn promenojn kiam ni finfine alvenis al nia, l'otelo, vespere.

## URSOJN KAJ CERVOJN

Ankaŭ estis diversaj bestoj en la arbaroj. Unufoje ni vidis nigran urson ĉe la vojrandoj kaj plurfoje cervojn. Tersciurojn kaj marmo-

tojn ni ankaŭ ekvidis iun tagon en nacia parko. Kaj ni konstatis en la vesperoj, ke ankaŭ estas kuloj en Kanado.

## DENOVE EN VANKUVERO

Post impresoplena semajno ni denove estis en Gage-turo en la Universitato. La vojaĝaj impresoj, speciale la naturtravivaĵoj, certe longe restos en la memoro, la neĝokovritaj montoj kaj la belaj lagoj kaj akvofaloj en Roka Montaro ne estos forviŝeblaj dum longa tempo. Sed ankaŭ restos la memoro de la nekontenteco de la gvidado de la ekskurso, ke mankis vera gvidanto. Devos esti postulo, ke oni havas spertan vojaĝgvidanton, se oni aranĝas ekskursojn, gvidanto, kiu konas la landon kaj la regionon. La sciigoj kaj la rakontoj pri la lando apartenas al la ekskursiva enhavo.

## HEJMEN

La lastan nokton en Kanado ni pasigis en Gage-turo, iomete oni sentis kiel oni venis hejmen. Oni rekonis la ĉirkaŭaĵojn, la domon. Kaj estis iom malĝojiga, ke ni nun devas forlasi la landon kaj certe neniam plu revidi ĝin. Ĉar jam la postan tagon ni denove estis en Svedio post iom longa kaj laciga vojaĝo trans la Atlantika Maro. La kongresa ekskurso finiĝis por ĉi tiu jaro.

Märtha Andreasson

## KIU SCIAS?

Kiu scias pri la sorto de malnova esperantistino SIRI BACKMAN-WINTER, kiu loĝis en la jaro 1947 en Malmö. Bonvolu afable sciigi E Rytenberg, Glätstigen 4, 752 56 Uppsala.



# POPOLA MUZIKO

Popolmuziko estas vorto, kiun oni ne uzas por priskribi la muzikon de sia propra tempo. Unue oni celas pli malnovan muzikon, tian, kiu pli frue apartenis al la plimulte de la popolo.

## Popolmuziko por utilo...

En nia kamparana societo preskaŭ ĉiu speco de muziko havis sian funkcion. Pura ĝuado de belaj harmonioj kaj sonoj verŝajne ne okazis inter kamparanoj. La muziko estis tute alimaniere ol hodiaŭ ligita al la ĉuitagaj okupoj, kiuj signifis pezan laboron por ĉiuj.

Komence oni donis melodiojn al vokoj kaj krioj por allogi la bestojn, komuniki unu kun aliaj aŭ kune labori. Antaŭ ne longe oni draŝis per mane. Multaj laboroj faciligis se oni dume kantis laŭritme konvenan melodion,

En la somerpaŝtejoj similaj labormelodioj estis uzata antaŭ jarcentoj. La muziko estas fikse ligita al la laboro kaj apartenas al la plej malnova parto de la sveda popolmuziko. Estas vere speco de muziko kiu estas propraĵo de la kamparanoj. La paŝtistinoj prizorgis la brutaron en la somerpaŝtejoj kaj ili kunportis kornon faritan el bova korno aŭ el betulaj ŝeloj. La instrumento estis ero de la laborita ekipo kaj la melodioj estis ankaŭ forteligitaj al la laboro.

Kian muzikon oni do havis en la somerpaŝtejoj? Alvokaj melodioj estis uzataj por allogi la bestojn. Specialaj melodioj ekzistis por serĉi forkurintaj bestoj – por la muziko oni povis komuniki kun aliaj somerpaŝtejoj aŭ kortoj. Komprenoble oni ankaŭ povis kanti la melodioj, do kun speciala tekniko, kaj la kantistino povis laŭ propra muzikemo ornamati la melodiojn. Tiu kutimo kantade de paŝtistinaj kantataj, estis la popolmuzika speco kiu pluvivis plej longe.

## ... por amuzo...

La kanto aŭ la instrumentoj kiuj kun belaj sonoj estis helpa dum la laboro estis ankaŭ uzeblaj por distro. La lulkanto kiu dormigis la infanon estas ja vere utila muziko, sed kantado de rigmaroloj kaj ludo sur la lipoj estas je utilo kaj amuzo por la infano. La junalaro turnis sin al la loka "profesia" ludisto, kiu prizorgis la dancmuzikon en la dimanĉa vespero post la soleno. Ĉiu ludisto metis sian individuan stampon sur la muzikon kaj la ludista muziko kaj la danco ne estis du konceptoj sed unu.

La muziko de la ludisto fariĝis por la peze laborantaj kamparanoj ia simbolo por danco kaj festo. Ludi kaj danci laŭ kanto aŭ instrumentalmuziko esti la natura amuzado – kaj la sola ŝanco por junulo kaj knabino tuŝi unu la alian sen riski ke malicaj klaĉangulinoj eklaboru.

## ... kaj enhavo

La popolmuziko de la 19-a jarcento havas miksaĵon de stilaj trajtoj. Eble io de muziko kaj instrumentoj de la somerpaŝtejoj. Sed certe la plej multon kiel heredaĵo de artmuziko pere de ludistoj, kiuj ludis kaj por burĝoj kaj kamparanoj. La kamparanoj havis kontakton kun tiuj sociaj tavoloj kiuj enkondukis novaĵojn de ekstere kaj ĉiu ludista generacio aldonis novajn stiltrejtajn.



Se la ludisto estis kaj popolmuzikisto kaj bona muzikisto, aŭ eble la notkonanta organisto de la paroĥo, li akceptis la "modernan" dancmuzikon longe antaŭ ol ĝi fariĝis malmoderna en la urbo.

Ni havas popolmuzikon kiu estas pura barokmuziko. La modomuziko de la naciromantiko akceptis trajtojn de alilandaj popolmuzikoj kaj same faris ankaŭ la popolmuziko. Multe de nia sveda popolmuziko do heredis trajtojn dealiaj partoj de Eŭropo aŭ rekte aŭ pere de arto- kaj modomuziko.

Oni ofte opinias ke la ludistoj estis ligitaj kun diversaj potencoj. Jen ili per sia muziko povis "sorĉigi" la publikon kaj igi ĝin havigi ensorĉigon. Jen ili ofte estis izoluloj, plene okupitaj de sia arto. La ludistoj ankaŭ mem kontribuis al fortigo de tiu mitokreado kaj legendkredo. Malfacilaj partoj en la muziko estis instruitaj de la nikso. Iom da fosforo sur la arko povis fortigi la impreson.

Åke Sjöndin

Trad. Rune Stridell

## LÖNEINSAMLING

Från mitten av september har vi heltidsanställd tjänsteman på Esperanto Centro. Trots statliga bidrag blir det ändå några 1000-lappar som vi själva skall betala. Känner Du för denna insamling är vi glada!

Detta var mycket "tiggeri". Men som ni vet har vi många angelägna uppgifter framför oss och tyvärr begränsade möjligheter att få inkomster.

Just vid pressläggningen kom en postväxel på kr 1.200 från intresserade läsare, att användas till utökning av sidantalet av La Espero nr 7 och 8. Redaktionen tackar så hjärtligt för ett trevligt initiativ.



# EKSKURSO AL TALLINN • LENINGRAD

Estis tre sukcesa vojaĝo. En nia 22-persona grupo troviĝis tri esperantistoj: Sojo, Bovo (ne laŭvorte, sed laŭlitero) kaj mi. En Tallinn atendis nin nia sovet-estona gvidistino Helle kiu akompanis nin dum tuta restado en Sovetio, liverante bonegajn informojn en perfekta sveda lingvo.

En hotelo ni telefonis tuj al s-ano Palu, kiu vizitis nin samvespere kune kun s-ano Seppik, bone konata al la pli aĝa sveda esperantistaro. Ni iris kune al la kela drinkejo de la fama antikva turo kie, ĉe glaso da mistere bo-

Kola Ajaji. Li prelegis en la granda aŭlo de Chalmer.

En tiu tempo la intereso por Esperanto estis ege granda. La salono povis enteni ĉ. 400 aŭskultantojn, kaj ĝi estis tiel plenplena, ke ne estis eble enŝovi ankonraŭ unun. Oni malfermis la grandajn prodojn, kaj la homoj staris en la ŝtuparoj por aŭskulti tiun fenomenon: negron, kiu povis prelegi pri siaj problemoj kaj pri sia lando, kaj krome en la internacia lingvo! Estis mirige!!

Nu, la enhavo de la prelego estis ne tiel interesa, kiel oni povus atendi. Li precipe akcentis, ke ne estas alia diferenco inter diversaj homoj sur la tero ol koncerne la haŭtkoloron. Sed li elektis tiajn ekzemplojn, ke mi foje devis interpreti per aliaj, por ne fari skanadalon.

Kola ankaŭ dediĉis parton de sia prelego al la tasko informi pri tiu lingvo, en kiu li parolas. Mi memoras, ke Kola nomis la difinantartikolon "la" adjektivo. Neniam mi antaŭe (nek poste) aŭdis iun eldiri tiun opinionon kaj mi inm protestis. Nuntempe mi pli-malpli pretas diri, ke Kola pravis. Certe "la" donas specialan econ al tiu substantivo, kiun ĝi antaŭiras, kaj do ĝi reale estas adjektivo. Kion opinias niaj lingvistoj?

ngusta likvoro "Vana Tallinn", ni longe babilis.

Sekvintan tagon ni vizitis pli detale la interesan urbon, iom similan al Visby. Ni vizitis ankaŭ agrikulturan kolhozon kun 600 laboristoj. Vespere surprize venis al nia hotelo pli granda grupo da lokaj esperantistoj. La rusa ĉampano pligajigis la etoson.

De Tallinn al Leningrad ni veturis per la nokta dorm-vagonaro. Laŭ higieno kaj komforto oni ne povas ĝin kompari kun nia sveda nivelo, kontraŭe. Sed oni tamen gaje babilis kaj trinkis varmegan teon de samovaro, kosto 30-45 öre depende de nombro da sukerpecoj.

Matene en la perono de Leningrado atendis nin la "esperantopatrino" de leningradaj esperantistoj Barbara Cvetkova, al kiu Sojo antaŭskribis, kun aro da junaj gesamideanoj. Oni loĝigis nin en bonega hotelo Pulkovskaja apud la tre impresa monumento kaj sub ĝi muzeo pri "900 tagnoktoj", terura sieĝo de la urbego.

Ni vizitis la urbon dum 3 longaj tagoj (por kejkaj ankaŭ noktoj) per vere tre bona organizo. Oni aldonis al Helle ankoraŭ unu svede parolantan gvidistino, specialiston pri Leningrado. Ni povis vidi la plej ĉefajn interesajn de la belega antaŭa ĉefurbo: Eremitaĵet, Peter-Paulfortikaĵon, la militŝipon Aŭrora, Isakskatedralon, ni havis eĉ tempon fari boatekskurson sur Neva al Peterhof, vidi cirkan prezentadon, admiri operon "Barbiro de Sevil". Sed precipe ankaŭ partopreni en kortuŝe bela akcepto por ni tri en unu el leningradaj espasocioj, kie kvindeko da anoj gastigis nin per speciale preparita programo kun arte tre altnivela ĥoro, muziko, kaj kantoj.

Alian vesperon invitis nin la nevidanta Tamara al sia hejmo por regalo. Kaj preskaŭ ĉie estis la kara Barbara kaj aliaj verdsteloj kun ni. Ni aranĝis por nia

tuta grupo prelegon de Barbara kiu rakontis pri la sieĝo de Leningrado, kiun ŝi mem travivis, sola kun tiam 5-jara filino. Valerja. Ŝian paroladon tradukis Sojo, ankaŭ Valerja kompletigis la tragediajn rememorojn. Je nia reveno per la vagonaro al Helsinki denove venis al la stacidomo kelkdeko da esperantistoj por adiaŭi nin. Imagu la efikon ĉe nia grupo! Sur la ŝipo inter Helsinki kaj Stokholmo ni aranĝis informan vesperon pri Esperanto. Preskaŭ la tuta grupo partoprenis. Ĉu venos pli konkreta rezulto en formo de almenaŭ kelkaj novaj?

Ero

## ESPERANTO-STÄMPLAR

Vi har fått några esperantostämplatlar, förstadsbrev (UTK) och postkort från 1940- och 1950-talen att försälja:

A 7 olika. Pris 75:—.

B 20 olika. Pris 200:—.

C. 40 olika. Pris 400:—.

D 5 olika postkort från Tjeckoslovakien och Österrike.

Pris 50:—.

I A ingår Österrike 1949 (UTK), Graz 1949, München 1951, Stockholm 1951 (SAT), Haarlem 1954, Limburg 1955 och Budapest 1957 (UTK).

I B ingår samma stämplatlar som i A plus ytterligare 13 olika, bl a Köpenhamn 1956, Århus 1958, Stockholm 1956 (Ora), Le Havre 1954, Österrike 1954 (UTK), Mainz 1958, Japan 1954, 1955 och 1956.

I C finns samma som i B plus ytterligare 20 olika, bl a Malmö 1948, Oslo 1952, Århus 1960 (SAT), Stockholm 1956 (IFEF), Sofia 1947, Japan 1953 och 1958.

Av C finns bara en sats, av övriga fem av varje. Eftersom det är

## Internacia Komputado 3/1984

Det tredje numret av datatidskriften Internacia Komputado visar att de högt satta förväntningarna mer än väl infriats, och att ISAE nu går in i en helt ny epok.

Här har man en mycket bra populärvetenskaplig publikation, vilken ändå är av fackmannamässig kvalitet, och detta inom ett så högaktuellt område som datatekniken – vilka vyer öppnar inte det för esperanto i framtiden?

Det senaste numret avhandlar främst datorstödd text- och språkbehandling. Detta område – vilket upptar stor del av den forskning som bedrivs idag – kan väl kanske också sägas ligga oss esperantister särskilt varmt om hjärtat, varför säkert många andra än de rena datafantasterna kan finna temat vara av intresse.

Flera artiklar handlar sedan om problemen med att översätta skriven text till tal och vice versa. Det finns redan idag ett antal system för syntetiskt tal och talförståelse ute på marknaden, men detta är fortfarande ett högtintressant forskningsområde, eftersom datorer som talar **bra** och **vackert** ännu saknas.

I tidningen presenteras också ett mer eller mindre fantastiskt program att användas som stöd för utarbetande av (engelsk) text. Genom diverse kommandon får författare, journalister och andra skribenter möjlighet att helt undvika stavfel, att upprepa sig, att använda fel uttryck, att välja mellan olika likartade ord, att kontrollera stilen i den textmassa man arbetar med.

fråga om så få poster, bör den intresserade ange ett högsta pris, som kommer att gälla, om flera köpare anmäler sig.

Skriv till Esperanto Centro och anmäl ditt intresse. Skriv "Stämpelar" på kuvertet och sänd brevet före den 15 november.

Detta system, som innebär en kraftig vidareutveckling av de ordbehandlare som idag är vanliga på våra kontor, och vilka på sin höjd kan prestera en enkel stavningskontroll, är gjort för större datorer, men kan på lite sikt öppna intressanta perspektiv för vanliga persondatorer.

Ett annat område som ligger oss esperantister nära, är naturligtvis översättersystem. Här kan oanade möjligheter uppenbara sig bara inom de allra närmaste åren, detta särskilt sedan man börjat arbeta efter idén om ett "brospråk". Ett sådant används för att översätta till och från, så att endast ett mindre antal översättare behöver konstrueras, även om ett stort antal språk är inblandade i respektive system.

Esperanto skulle, med vissa modifikationer kunna tjäna som ett sådant. Modifikationer av esperanto låter visserligen som en styggelse, men är av nöden, och användarna av sådana översättersystem kommer aldrig i kontakt med detta "brospråk", utan får det material de är intresserade av automatiskt översatt till sitt eget modersmål.

Med detta nummer av tidningen, som avslutas med några artiklar om mikrodatorer, kan väl sägas, att Internacia Komputado etablerar sin ställning som en av de tidskrifter i esperantovärlden som bäst förtjänar att läsas. Fortsatt hög kvalitet kommer att ge den en unik plats i såväl esperanto- som datateknikkretsar.

Niklas Gustafsson

### PRENUMERERA PÅ ESPERANTOTIDNINGAR!

gärna på någon av de nyare, som ofta behöver prenumeranter för att kunna leva vidare.

Här några prisexempel:

Internacia Komputado .....	60:–
Kancerkliniko .....	50:–
Monato .....	145:–
Monato med kalender .....	160:–

Beställes genom Esperantoförlagets prenumerationskonto, postgiro 59 67 68-2.

Eventuella förfrågningar ställes till Åke Palm, Frisksportaregatan 8, 216 11 Malmö, telefon 040-15 40 40.

### IVO LAPENNA 75 ÅR

Profesoro Ivo Lapenna gvidis la internacian esperantomovadon UEA dum multaj jaroj, unue kiel ĝenerala sekretario kaj poste kiel prezidanto ĝis li eksigis 1974. Liaj kongresaj festparoladoj vekis grandan admiron same kiel lia sukceso interesi Unuigintajn Naciojn por esperanto ke UEA povis fariĝi membroorganizaĵo de UNESKO.

Multaj esperantistoj legis kaj ĝuis la libron "Retoriko". Kvankam ĝi aperis antaŭ multaj jaroj ĝi estas vere leginda por ĉiu nova esperantisto.

Kiam nun La Espero sendas varman gratulon ni certas ke multaj el niaj malnovaj legantoj volas partopreni en la koruso de gratulantoj.

Roland Lindblom

# Monato har räddats!

## En olycka avvärd

En stor olycka, en av de största i modern tid inom esperantorörelsen har avvärdats. Monato har undgått nedläggning. Tidningens nr 4 i år meddelade, att detta var det sista numret. Det kom inte som en överraskning. Den startade för fem år sedan och var tänkt att bli en veckotidning, Semajno, men den ambitionen var för hög. Snart visade det sig, att världens esperantister inte ens orkade hålla sig med en månadstidning, och antalet utgivningar per år skars ned. Så kom beskedet i nr 4: Definitivt sista numret. Det bara gick inte att ge ut en riktig tidning i Esperantujo.

Tydligt sker under fortfarande, för nr 4-5 har kommit och redaktören kan i triumf meddela: Monato ne mortos seda vivos. Återbetalningen till prenumeranterna upphör.

## En viktig tidning

Varför är Monato en så viktig tidning? I vår propaganda för esperanto skryter vi med att vi har över 100 periodiska skrifter. Men hur ser de ut? Hur många kan du

sätta i händerna på en tvivlande och säga med stolthet: Se här vad vi kan. Ja, det finns någon från ett understödjande kommunistparti, men det finns bara en helt oberoende men ändå med ett utseende och ett innehåll, att man gärna visar upp den, och det är Monato.

Med stolthet kan man sitta i en järnvägsvagn och läsa Monato, så det syns inför de medresande. Det är en triumf att kunna sitta och lösa ett korsord på främmande språk, medan grannarna sneglar från sidan i förvåning. Läger man den som stolsmarkering, gärna med en intressant bildsida upp, medan man besöker restaurangvagnen, så kan man vara säker på att någon tittat i tidningen medan man varit frånvarande.

## Glöm Monato!

Det finns ingen bättre reklam att lägga ut hos tandläkaren eller frisören eller i vilket väntrum som helst tillsammans med de slitna exemplaren av de svenska veckotidningarna. Det borde vara en plikt för oss, att alltid glömma ett gammalt ex av Monato, sedan vi vistats i ett väntrum.

Men den allra största plikten vi har är att själva prenumerera på Monato. Klubbarna kan dessutom ge styrelseledamöterna en årsprenumeration som ersättning för deras jobb, Monato är lämplig som gåva t ex i stället för blommor vid uppvakning o s v.

## Prenumerera på Monato!

Vi esperantister klagar ofta över att vi får så liten uppmärksamhet från andra tidningar, att inte FN ger ut sin tidning också på esperanto, när den kan tryckas på så många andra språk, att vi över huvud taget inte får någon hjälp utifrån. Men vad gör vi själva? Hur många prenumeranter i Sverige har Monato? För skams skull bör siffran inte publiceras.

Men nu har vi fått en chans till. Monato lever på nytt, men det beror på oss, om det nya livet kommer att fortsätta. Det är ingen uppoffring vi gör genom en prenumeration. Vi får en riktig tidning, d v s som ser ut som en tidning och har ett intressant och omväxlande innehåll. Som inte styrs från något håll eller bara ger rapporter om rörelsen eller verksamheten. Och inte minst som har ett modernt språk, som befordrar ditt eget kunnande.

Vi har fått en ny chans, och nu ska vi ta den, Esperanto ska ha åtminstone en tidning att visa upp för världen.

Ingemar Nordin

## KLUBO 100- JAROJ

Efter årskongressen i Skövde beslöt styrelsen starta en insamling för Esperanto-främjande åtgärder före och under 100-års jubileet.

Några medlemmar har redan insett hur angeläget detta är och sänt in en slant – tillsammans kr 1.400.

Hjärtligt tack!

Malte Gahlin, Handen

Erik Carlén, Kumla

Ragnar Hjort, Stockholm

Arvid Johansson, Huskvarna

R. Jalmin, Göteborg.

Till minne av OLGA FARM har följande personer sänt en gåva till SEF:

Valborg och Torgny Ågren

Arne och Britta Lind

Familjen S Åkerlund

Anna och Mats Landfors

Dessutom har MALTE Smith, Kävlinge sänt kr 3.000 som gåva till SEF och SEF tackar så mycket.

## KLUBO CENT

Ännu några nya "medlemmar" har vi nöjet hälsa välkommen i Klubo Cent – hjärtligt tack:

Rune Ekmark, Sandviken

Örebro Esperantoklubb

Nils Svensson, Borås

+ anonym

men fler har vi plats för!



## SUDA DISTRIKTO

### 40-jara jubileo

La 2-an de septembro estis aranĝata la 40-a Dan-sveda Esperantotago. Estis 1938 la ideo pri tia aranĝo naskiĝis, kaj la unua Dan-sveda tago okazis en Lund. Tiam preskaŭ 400 personoj de ambaŭ flankoj de la markolo partoprenis kaj la geesperantistoj marŝis tra la urbo al la pacmonumento (je memoro de la lasta dan-sveda milito).

La dua dan-sveda tago estis planita okazi en Danlando sed pro la ekkomenco de la milito ĝi ne efektiviĝis.

Post la milito oni komencis denove en Lyngby, Danlando, 1946 kaj poste ni seninterrompe fastis la tagojn.

Tium jaron pli ol 80 personoj, inter ilidu francoj kaj du el irano, kune rigardis Kopenhagon kaj ĝuis la kunestadon. Inter alie ni vizitis la plej novan parkon de Kopenhago, Amalienhaven, la botaniken ĝardenon kaj la Muzeon de la liberigo. En Christiansborg, kiu estas la domo de la dana parlamento, ni faris gvidatan rondpromenadon kaj poste manĝis en la manĝejo de la parlamentanoj. Ni ankaŭ vizitis la plej grandan preĝejon de Kopenhago, Grundtvigskirken. Tiu preĝejo de la 30-aj jaroj estas tre impona, konstruita nur el flava briko, videbla kaj ekstere kaj interne. Dum la kaffrinkado estis elektata la komitato, kiu venontjare aranĝos la Dan-svedan Esperantotagon en Svedlando.

Lisbet Andreasson



## TEDU- regionen

### SEKVOJ DE LA VOJAĜO AL GERMANIO

Jam ĉi somere venis agrablaj sekvoj de nia aprila vojaĝo al F.R. Germanio. Vizitis nian regionon la kasselanoj gesinjoroj Charlotte kaj Wolfgang Günther. Dum parto de ilia monata restado ili loĝis en somerdomo apud Västerås, Dum la alia parto en la somerdomo de mia familio en "savaĝa" norda Västmanland. Multaj klubanoj ĝuis ilian viziton en Västerås, kaj la ĝemelurbaj rilatoj pliprofundigis. Tute kontraŭa estis ili restado en Norberg, tie ili estis solaj kun la kuljoj, pegoj, vespertoj, la verdo kaj kvieto... Inspirita de sia restado Wolfgang, sub la pseŭdonimo Lupiro, verkis ĉarmajn rakontetojn kaj poemojn kiujn li kompilis en la presaĵo "Songoj kaj revoj en, el, pro, laŭ, pri, por kaj preter la Sveda Kvieto". Ĝi estas dediĉita al la ĝemelurba amikeco inter Västerås kaj Kassel.

Do, jen legu kaj ĝuu la fruktojn de tiu interpopola amikeco!

### NORDA REGIONO

### ESPERANTO SOM FRI AKTIVITET

17 elever i årskurs sju och åtta i Nacksta skola Sundsvall läser esperanto som fri aktivitet. Lärare är gymnastikläraren vid skolan Elisabeth Åkerlund Farm.

BIRGER VIGGEN

### GRAVAS KE VERDAS

Mi ellitiĝis matene, sufiĉe frue. Mi iris al la kuirejtablo. Mi fiksas mian mentonon sur la maldekstra manplato kaj vidis el la fenestro. Mi daŭre rigardis la verdon ekstere. Verdis ja seninterrompe, senŝanĝe, senmove (escepte de etaj movoj iam kaj iam), senbrue, senafekte, senhaste, senruĝe, (ĝenerale, sen iu ajn alia koloro), senatende, senpretende, sennacie (pli probable iomete internacie), sendepende, senafereme, senpage(!), verdis sensukcese (tieldire), senmalsukcese (tieldire), senpluaje, senforgese. Kiam mi ocsedis la dekan fojon la nokto preskaŭ komenciĝis. Mi formetis mian mentonon de sub la maldekstra plato de mia dekstra (aŭ ĉu la maldekstra) mano. Mi ekstaris. Mi forlasis la kuirejon. Mi enlitiĝis. Morgaŭ ja estas nova tago por rigardi la verdon...

Gunilla Sundholm

### LA URBO DE D-ro KALMAN KALOCSAY

En julio mi havis la okazon viziti la nun en la esperantomovado tre konatan urbeton ABAUSZANTO en norda Hungario. Tie estis lastjare inaŭgurita memortabulo kaj memorĉambro pri nia granda esperanta verkisto Dr KALMAN KALOCSAY. La renkonton aranĝis s-ro Barnabas Batta de Miskolc, konata en Svedio de sia prelegvojaĝo tra nia lando lastjare. Mi havis la agrablan okazon renkonti kun lokaj esperantistoj kaj kun la estraro de la urbo. Kun ili mi vizitis la bele aranĝitan memorĉambron de Dr Kalocsay en la urba muzeo. Omaĝe al nia granda esperantista verkisto mi havis la honoron diri kelkajn memorvortojn en la nomo de la Sveda Esperanto Federacio kaj transdoni florkronon.

Kerstin Rohdin



## Pristagare i Monda Turismo-tävling

Joachim Giessner, Västtyskland och Kerstin Rohdin, Sverige vann i juli en veckas vistelse i Turkiet (Istanbul och Bursa).

Vi deltog i samma program, som ingår i "Viziru Orienton senpage."

Alla esperantister, som önskar det kan besöka detta förtrollande land, om man lyckas intressera tre icke-esperantister att delta i en veckas program. Kostnaden för en vecka i Istanbul och Bursa är ca 800:–. Esperantisten får då **vistelsen gratis** (ej resan). **KONTAKTA KERSTIN ROHDIN, ÅLSTA 690 72 SKÖLLERSTA tel 019-23 63 45** för närmare upplysningar.

På bilden Enver och Heşmet Yalcin, som ombesörjer programmet i Turkiet och pristagaren Joachim Giessner framför Blå moskén och Hagia Sofia.

## Okcidenta regiono

1985 okazos la **19-a Internacia Konferenco de ILEI** en KUNG-ÅLV (Nordiska Folkhögskolan) 22–29 julio 1985. Informojn donas Bertil Andreasson, Södra Rörum pl 455, 242 00 Hörby, tel 0415-501 52.

**Bertil Andreasson**

## Korespondpetoj

**SZÜR KRISZTINA**  
110 00 Praha 1,  
Bolžánova 1  
CK "Ibusz"  
ĈSSR

gvidas kurson kaj deziras korespondantojn por la partoprenantoj, kiuj estas inter 15–20 jaroj.

**Kudiama Makitama**, 17, rue de Matadi Q6, Kinshasa Indjili, Zaire – sinjoro kiu deziras plibonigi sian esperanton pere de korespondado.

**KR**



## Barnens ö i september

Helgen 31 augusti – 2 september var det dags för Sveriges Esperantisters Ungdomsförbund, att ha sin höstupptakt på Barnens Ö i Uppland. Närmare ett tjugota unga esperantister hade samlats för att delta i såväl allvarliga som lättare aktiviteter. Särskilt glädjande var att en stor del av deltagarna, aldrig tidigare hade deltagit i något esperantoarrangemang.

I samband med Barnens Ö-träffen passade SEJU också på att avsluta sitt årsmöte, som påbörjats i Skövde i maj. I samband med detta valdes också en ny styrelse:

**Ordförande:** Leif Gunnar Nordenstorm, Studentvägen 22:19 752 34 Uppsala, 018-12 42 23:

**Sekreterare:** Per Aarne Fritzon c/o Engwall, Brännkyrkogatan 120. 5 tr, 117 28 Stockholm 08-84 98 08; **Kassör:** Elisabeth Ahlgren, Ringvägen 86, 3 tr 116 51 Stockholm, 08-43 41 49;

**Redaktör:** Stella Lindblom, c/o Schoultz, Kvarngatan 10 A 116 47 Stockholm 08-42 70 64; **Viceordförande:** Erica Nilsson

Laxåvägen 36, 121 60 Johannehov, 08-39 16 08; **Vicesekreterare:** Per Ola Axelsson, c/o Lund

Skebokvarnsvägen 45, 124 3 BANDHAGEN, 08-99 94 65;

**Medlem:** Katarina Larsson, Fallholmsgränd 7, 4 tr., 127 46 SKÄRHOLMEN, 08-710 13 19.

MARJORIE BOULTON nya bok har sin givna plats i varje klubbibliotek, hos varje esperantolärare och hos var och en som på ett roande sätt vill förbättra sin språkbehandling. På kuppen får man en mängd mer eller mindre nyttiga fakta, smakbitar från många olika länders litterära arv, motion för ansiktets småmuskler och mycket mer. Pris 130 kr.

**Versareto —  
pri Kvar Gramatikaj Eroj**

Dormonto al la lito iras;  
skribonto serĉas la kajeron;  
Kantonta vir' profunde spiras;  
scionta, serĉas ian veron.

Batota bub' petolas multe;  
Ĉifajojn montras bluz' gladota;  
Ŝokoto aŭdas kaŝaŭskulte,  
Banoto kuŝas, aĉe kota.

Kisonto serĉas la kisoton;  
Helpoto serĉas la helponton;  
Trinkonto serĉas akvopoton,  
kaj aŭskultonto la rakonton.

## ILEI

### Rezolucio de ILEI

La Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI) okazigis sian 18-an konferencon de la 14a ĝis la 21a de Augusto 1984 en Ŝkofja Loka en Slovenio/Jugoslavio.

Ĝia ĝenerala temo estis

"Esperanto en la sistemo de fremdlingva instruado".

La konferenco substrekis kaj emfazis la neceson de fremdlingva instruado en lernejoj por kontentigi la sociajn bezonojn kaj senperajn kontaktojn.

Ĝi ankaŭ konstatis, ke la nuna sistemo de fremdlingva instruado ne sufiĉas por plene kontentigi la interhomajn rilatojn. Sed tiu ĉi

sistemo kompletigus post la oficiala akcepto de la Internacia Lingvo Esperanto, kies propedeutika valoro estas ĝenerale, science rekonita.

La konferenco pro tio rekomendas kaj sugestas konsideri kaj pridiskuti jenan proponon pri modifo de la sistemo de fremdlingva instruado:

1. Enkonduki Esperanton kiel bazan lingvon ekde la 3a lerneja jaro ĝis inkluzive la 4a lerneja jaro po du horoj semajne.
2. Eklernado de fremdaj lingvoj je komenco de la 5a lerneja jaro.
3. La fremdlingvaj studadoj estu akompanataj de Esperanto kiel kompletiga lingvo.
4. Esperanto restu tiam la unusola lingvo, kiam aliaj fremdaj lingvoj por gelernantoj ial ne estos bezonataj.
5. Ankau instruistoj akiru la

instrukapablon pri Esperanto en universitatoj au altlernejoj.

La konferenco estas konviktita, ke per tiu sistemo kompletigas la komunika reto, certigas la lingva interkompreniĝo kaj tiel faciligas la vojo al paca kunvivado inter la popoloj.

### Korespondado

Gracielo Cornejo Moran, Matute Block 14-C-5 Lima - 13, Peru - instruistino de ĝeinfanoj.

Gintaras Žiaunys, Zemaitijo 9-25, 235500 Mazeikiai, Litovio, USSR - 19-jara litova studento.

Paul, Stefan, Martina, Gudrun kaj Anna-Maria Kriegmair, Giesereistrasse 13, D-8058 Erding, W-Germany - 15-18-jara ĝejunuloj.